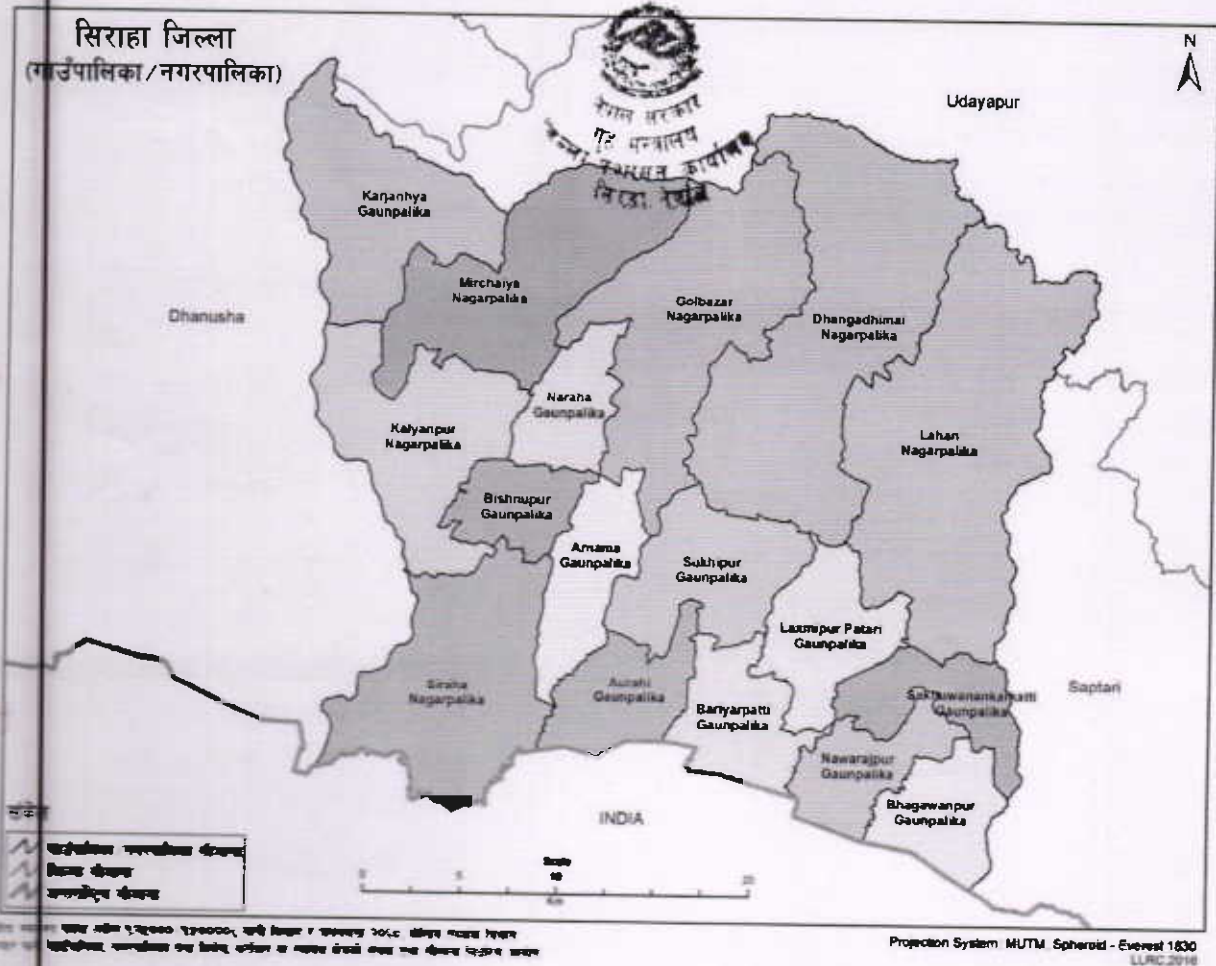

सिरहा जिल्लाको मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सिरहा

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सिरहा मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३

नेपालको सात प्रदेशहरू मध्ये मधेश प्रदेश अन्तर्गत रहेका आठ जिल्लाहरू मध्ये सिरहा जिल्ला पूर्वबाट दोश्रो जिल्लाको रूपमा पूर्व दक्षिण भुभागमा अवस्थित तराईको एक जिल्ला हो। यसको पूर्वमा सप्तरी, पश्चिममा धनुषा, उत्तरमा उदयपुर र दक्षिणमा भारतको विहार राज्यको मधुवनी जिल्ला पर्दछ। यो जिल्ला ८६°६' पूर्वी देशान्तर देखि ८६°२६' पूर्वी देशान्तर र २६°३३' उत्तरी अक्षांश देखि २६°५५' उत्तरी अक्षांश भित्र अवस्थित रहेको छ। यसको उचाई समुन्द्र सतह देखि ७६ मिटर (२४९.२८ फिट) देखि ८८५ मिटर (२९०३ फिट) सम्म रहेको छ। यहाँ वर्षा औसत १४६७ देखि १५५९ मिलिलिटरसम्म (८० प्रतिशत मनसुनी वर्ष गण्य ऋतुमा) हुने गर्दछ। यस जिल्लामा कमला, घुमी, बलान, मैनावती, खुडी, गागन, सहजा, बतहा, जिवा, भेडवा, डिम्मा प्रमुख नदीहरू रहेको छ। विगतको तथ्यांकहरू र यस वर्ष मनसुनबाट हुन सक्ने प्रभाव सम्बन्धी विभिन्न निकायहरू एवं नेपाल जल तथा मौसम विज्ञान विभाग समेतको प्रक्षेपण/पूर्वानुमानलाई आधार मान्दै सिरहा जिल्लामा रहेका कूल १२३५३६ घरधुरीहरू मध्ये २०००० घरधुरीका लगभग १००००० जना प्रभावित हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ।

वर्षायाममा सम्भावित बाढी, पहिरो, डवान, हावाहुरी, चट्याङ्ग, सर्पदंश जस्ता प्रकोपहरूका कारण यस जिल्लामा प्रत्येक वर्ष ठुलो जनधनको क्षति हुने गरेको हुँदा क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा कार्य गर्ने जिल्ला भित्रका सबै सरकारी निकाय तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूले मनसुन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई तयारी अवस्थामा रहने आवश्यकता देखिएकोमा यस अधि हुँदै आएका कामलाई समेत समेटी मिति २०८२/१२/२६ गतेका दिन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३ लाई स्वीकृति गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने निर्णय गरियो। विपद् जोखिम न्यूनिकरण, पूर्व तयारी, खोज तथा उद्धार र राहत लगायतको कार्यहरू यसै कार्ययोजना अनुसार सम्बन्धित निकायहरूले गर्ने समेत निर्णय गरियो।

१) बाढीबाट विगतमा भएको क्षतिको विवरण : (वि.सं. २०५९, देखि २०७६ सम्मको बाढीको तुलनात्मक अध्ययन) :

सिरहा जिल्लामा बाढीबाट बढी प्रभावित हुने भएकोले बाढीलाई प्रमुख प्राथमिकता दिई विगतमा ठुलो रूपमा आएको बाढीपहिरोको तथ्याङ्कलाई आधार मानी योजना तर्जुमाको पूर्वानुमानको लागि तपसील अनुसारको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.सं.	विवरण	२०५९	२०६१	२०६४	२०७१	२०७४	२०७६
१	पृथीय भएको समय	२०५९ श्रावण ५ देखि ७ सम्मको अविरल वर्षाको पानी र बाढीबाट	२०६१ आषाढ २२ देखि २८ सम्मको अविरल वर्षाको पानी र बाढीबाट	२०६४ श्रावण १ देखि १६ सम्मको अविरल वर्षाको पानी र बाढीबाट	२०७१ श्रावण २८ र २९ गतेको अविरल वर्षा र बाढीबाट	२०७४ श्रावण २७ देखि ३० गते सम्मको अविरल वर्षा र बाढीबाट	२०७६ आषाढ २५ देखि २९ गते सम्मको अविरल वर्षा र बाढीबाट
२	प्रभावित	३४	७०	८१	१ न.पा. र	६ गा.पा.	७ गा.पा.

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	गा.पा./न.पा.	गा.वि.स.र २ न.पा.	गा.वि.स.र २ न.पा.	गा.वि.स.र २ न.पा.	८ गा.वि.स.	१८ न.पा.	१७ न.पा.
३	मृत्यु	१ जना	११ जना	४ जना	२ जना		६ जना
४	घाइते	५ जना	३३ जना	१५ जना	७ जना		३२ जना
५	पूर्ण रुपमा प्रभावित घर परिवार	१,०९५ परिवार	२,७११ परिवार	४,२८६ परिवार	६७ परिवार	१६२९ परिवार	४५२८ परिवार
६	आंशिक रुपमा प्रभावित घर परिवार	२,२२० परिवार	७,२८२ परिवार	५,७१८ परिवार	१३२ परिवार	३८५३ परिवार	७९९७ परिवार
७	कूल प्रभावित घर परिवार	३,३१५ परिवार	९,९९३ परिवार	१०,००४ परिवार	१९९ परिवार	५४८२ परिवार	१२५२५ परिवार
८	प्रभावित जनसंख्या	१८,७२९ जना	५७,२८९ जना	५७,०३७ जना	११९५ जना	५८००० जना	६२२४९ जना
९	जग्गाको अन्दाजी क्षति	३० हजार विगहा	५० हजार विगहा	५० हजार विगहा	२० हजार विगहा	५० हजार विगहा	५० हजार विगहा
१०	क्षतिको कूल अनुमानित रकम	रु. ७ करोड	रु. १० करोड	रु. १० करोड	१ करोड ४७ लाख	५० करोड	५० करोड

उल्लेखित विवरण बाहेक सडक, विद्यालय, सामाजिक संरचनाहरु, स्वास्थ्य संस्थाहरु, कुलोकुलेसो, पुलपुलेसो, तटबन्ध, व्यक्तिगत घरहरु, खानेपानीका साधनहरु, सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाका घरहरुको क्षति हुनुको साथै विभिन्न किसिमका पानी जन्य तथा सरुवा रोगहरु समेत देखा परेको थियो ।

२) कार्य योजना

सि. नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समय	कै
१	<ul style="list-style-type: none"> जल तथा मौसम विज्ञान विभागबाट मौसम पूर्व सूचना लिई जिल्ला भित्रका सरोकारवाला एवं पालिकाहरुमा जानकारी दिने । बाढी/पहिरो तथा डुवानको जोखिममा रहेका वस्तीहरुको पहिचान गरी पूर्वसूचना दिने र 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय जल तथा मौसम विज्ञान विभाग जिल्ला सुरक्षा समिति नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैह सरकारी संघसंस्थाहरु संचार सेवा प्रदायक संस्थाहरु आम संचार 	मनसुन अवधी भरी र निरन्तर	

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	<p>सुरक्षित रहन संचार माध्यममा प्रचार प्रसार गरी सुरक्षित तुल्याउने ।</p>			
२	<ul style="list-style-type: none"> • बाढी/पहिरो तथा डुवानको जोखिममा रहेका वस्तीहरूको पहिचान गरी पूर्वसूचना दिने र सुरक्षित रहन संचार माध्यममा प्रचार प्रसार गरी सुरक्षित तुल्याउने । • सुरक्षित स्थानहरूको पहिचान गरि राख्ने र परेको वेलामा पीडितहरूलाई सुरक्षित माथ राख्ने व्यवस्था मिलाउने । • प्रकोप पीडितहरूको खोज तथा उद्धार र तय्याक संकलन गरि राहत, आपत्कालिन आश्रय स्थल, पुनर्स्थापन/पुर्नो नमाण, खाद्य सुरक्षा र पुनर्लाभका गतिविधिहरू आवश्यकता अनुसार संचालन गर्ने । सबै सरोकारवालाहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • रक्षा मन्त्रालय • राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय • UNDP/WFP/IFRC • स्थानीय सुरक्षा निकायहरू • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • गैह्र सरकारी संघसंस्थाहरू • संचार सेवा प्रदायक संस्थाहरू • आम संचार 	<p>मनसुन अवधी भरी र निरन्तर</p>

<ul style="list-style-type: none"> • आवश्यक थप सहयोगको लागि समन्वय गरि सहयोग उपलब्ध गराउने । • बाढी आएको समयमा नदीनालामा माछा मार्ने, पौडी खेल्ने, काठ/दाउरा संकलन गर्ने जस्ता कार्यलाई निषेध गर्ने । 			
<p>३</p> <ul style="list-style-type: none"> • इक्वीपमेण्टसहितको आवश्यक न्यूनतम सामग्री सहित खोज तथा उद्धार कार्यमा खटिन तयारी अवस्थामा रहने र आवश्यकता अनुसार परिचालन हुने । • मनसुनबाट उत्पन्न हुन सक्ने बाढी, पहिरो जस्ता विपदाका लागि अध्ययन गरि आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने सम्भावित जोखिममुक्त स्थानहरुको अध्ययन एवं पहिचान गरि सोही अनुसार जनशक्ति तथा आवश्यक उद्धार उपकरणहरु तयारी हालतमा राख्ने । • खोज तथा 	<ul style="list-style-type: none"> • नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल • सडक डिभिजन कार्यालय • तटबन्धसंग सम्बन्धित निकाय • स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • रक्षा मन्त्रालय • राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय • संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय • आन्तरिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय • प्रदेश सरकार, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • निर्माण/यातायात/दुवानी/संघ/उद्योग वाणिज्य संघ 	<p>मनसुन अवधी भरी निरन्तर</p>

	<p>उद्धारको लागि थप सहयोगको आवश्यक परेको खण्डमा आफ्नो माथिल्लो निकायहरूमा समन्वय गरि थप सहयोग जुटाउन पहल गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> आ-आफ्ना आवश्यक Heavy Equipment आवश्यक पर्नासाथ प्रयोगमा ल्याउन मिल्ने र सकिने गरी रणनीतिक स्थानमा राख्ने । 				
४	<ul style="list-style-type: none"> District Emergency Operation Center (DEOC) र Local Emergency Operation Center लाई Alert Phase मा राख्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन कार्यालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला सुरक्षा समिति आम संचार 	मनसुन अवधी भरी निरन्तर	
५	<ul style="list-style-type: none"> खोज, उद्धार तथा राहत सामाग्रीहरूको पूर्व भण्डारण गर्ने । खोज, उद्धार तथा राहत सामाग्रीहरू उचित भण्डारणको अनुगमन गर्ने र जिल्ला एवं स्थानीयस्तरमा भण्डारणको 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय प्रदेश सरकार, उद्योग पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय खाद्य व्यवस्थापन तथा व्यापार कम्पनि लि. साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन नेशनल ट्रेडिङ कर्पोरेशन 	निरन्तर	

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	व्यवस्था मिलाउने ।		<ul style="list-style-type: none"> घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उद्योग वाणिज्य संघ Cluster Co-leads 		
६	<ul style="list-style-type: none"> Disaster Preparedness & Response Plan (DPRP) तयारी तथा अद्यावधिक गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय सवै सरोकारवालाहरु 	निरन्तर	
७	<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापन कोषहरुमा न्यूनतम रकम राख्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन कार्यालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय 	निरन्तर	
८	<ul style="list-style-type: none"> मनसुन अगावै आवश्यक तटबन्ध निर्माण गरी बाढीको जोखिम न्यूनीकरण गर्ने । वर्षातको समयमा तटबन्ध टुटेमा तत्काल निर्माण गर्ने गरी तयारी अवस्थामा रहने । मनसुन अगावै बाढीघाटीहरुको मर्मत सम्भार गरी आवतजावत सुचारु गर्ने र वर्षातको समयमा सहक भन्के/टुटेमा तत्काल आवश्यक सहज गर्न तयारी अवस्थामा बस्ने । सहक बाढी 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह सडक डिभिजन कार्यालय तटबन्धसंग सम्बन्धित निकाय कमला नदी नियन्त्रण आयोजना जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय कमला नदी नियन्त्रण आयोजना कमला सिंचाई डिभिजन हुलाकी राजमार्ग निर्देशनालय 	<ul style="list-style-type: none"> जलश्रोत तथा सिंचाई विभाग भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालय प्रदेश सरकार, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय प्रदेश सरकार, भू तथा जलाधार व्यवस्थान कार्यालय 	निरन्तर	

NW ✓

	<p>निर्माण कार्य गर्दा सहक बाटो छेउमा खनिएको खाल्डो अनिवार्य रूपमा पुर्ण लगाउने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> विद्यालय, सार्वजनिक तथा नीजि पोखरीहरुबाट हुन सक्ने सम्भावित जोखिम हुन नदिने गरि व्यवस्था मिलाउने । 			
<p>९</p>	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्वयम् सेवक समूह गठन र परिचालन गर्ने । स्थानीयस्तरमा विपद् व्यवस्थापन, प्राथमिक उपचार सम्बन्धि कर्मिता २५/२५ जनाको दरले दक्ष जनशक्तिहरु तयारी गर्ने र आवश्यकता अनुसार परिचालन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल रेडक्रस सोसाइटी NGOs, Federation राजनैतिक दल गैह सरकारी संघसंस्थाहरु 	<p>निरन्तर</p>
<p>१०</p>	<ul style="list-style-type: none"> महामारी फैलन नदिने र स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न सतर्कता अपनाउदै जनशक्ति, औषधी/औजारको पूर्व भण्डारण लगायत आवश्यक तयारी अवस्थामा रहने । एम्बुलेन्सहरु तयारी अवस्थामा 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला सुरक्षा समिति स्थानीय तह जिल्ला स्थित स्वास्थ्य कार्यालय सरकारी/नीज/समुदायिक/सहकारी अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्था 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र संबद्ध निकायहरु प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला WHO नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	<p>निरन्तर</p>

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	<p>रख्ने र परिचालनको व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • शर्पदंश उपचारको लागि आवश्यक औषधीको भण्डारण लगायत आवश्यक तयारी अवस्थामा रहने । 	<ul style="list-style-type: none"> • शर्पदंश उपचार केन्द्रहरु 	<ul style="list-style-type: none"> • औषधी व्यवसायी संघ • उद्योग वाणिज्य संघ • अन्य संबद्ध संघसंस्था 		
११	<ul style="list-style-type: none"> • विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरुका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा सरसफाइ एवं नुहाउने सुविधाहरुमा पहुँचको सुनिश्चितता गर्ने । • प्रभावित समुदायहरुमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धि सेवाहरु सुरक्षित खानेपानी, शौचालय, सान्टेरी प्याड, बाघुत, आदी) उपलब्ध गराउन सुनिश्चितता गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तह • खानेपानी सरसफाइ डिभिजन कार्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> • खानेपानी तथा सरसफाइ मन्त्रालय • प्रदेश सरकार, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय • UNICEF • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • अन्य संबद्ध संघसंस्था 		
१२	<ul style="list-style-type: none"> • नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले राहत सामग्रीहरुको भण्डारण, जनशक्ति 	<ul style="list-style-type: none"> • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय 	निरन्तर	

	<p>परिचालन सहित तयार गरेको कार्ययोजना समन्वयात्मक रूपले कार्यान्वयन गर्ने ।</p>		<ul style="list-style-type: none"> • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी केन्द्र / IFRC • UN-HABITAT/UNICEF/LWR • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • जिल्ला सुरक्षा समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • अन्य संबद्ध संघसस्था 	
१३	<ul style="list-style-type: none"> • कृषि तथा पशुपालनमा पर्ने सक्ने प्रभावहरुको पूर्वानुमान गरि तत्सम्बन्धि सतर्कता अपनाउदै जनशक्ति, औषधी / औजार, दाना, विउविजन, म्याक्सिन तथा अन्य आवश्यक सामग्रीहरुको पूर्व भण्डारण लगायत आवश्यकता अनुसार तयारी अवस्थामा रहि परिचालनको व्यवस्था मिलाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तह • कृषि ज्ञान केन्द्र • जिल्ला पशु सेवा विज्ञान केन्द्र 	<ul style="list-style-type: none"> • कृषि तथा पशुपंक्षी मन्त्रालय • प्रदेश सरकार, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना • वाली संरक्षण प्रयोगशाला • मतस्य विकास केन्द्र • WFP • उद्योग वाणिज्य संघ • औषधी व्यवसाय 	<p>मनसुन अवधी भरी निरन्तर</p>
१४	<ul style="list-style-type: none"> • विपद्बाट विस्थापितका लागि खाद्यान्न, सरसफाइ र अस्थाई आवास तथा औषधोपचारको प्रवन्ध मिलाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय 	<p>मनसुन अवधी भरी निरन्तर</p>

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

			<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • WFP/UNICEF/FAO/IFRC • विकास साभेदार संघसंस्थाहरु 	
९५	<ul style="list-style-type: none"> • विपद्को समयमा आवश्यक हुने Camp Management को लागि प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने । • Design, Camp Layout आदि Emergency Shelter बनाउन प्राविधिक सहयोग गर्ने । • Shelter Kits को व्यवस्था गर्ने । • मानवीय आवश्यकताहरु Camp मा व्यवस्था गर्ने । जस्तै Hospital, School, Security, Utilities आदि । 	<ul style="list-style-type: none"> • शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय/आयोजना • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • शहरी विकास मन्त्रालय • प्रदेश सरकार, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय • International Organization for Migration (IOM) • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • Shelter Cluster 	निरन्तर
९६	<ul style="list-style-type: none"> • कामका लागि नगद/खाद्यान्न कार्यक्रम संचालन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • सांघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति 	निरन्तर

			<ul style="list-style-type: none"> • WFP/FAO • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • विकास साझेदार संघसंस्थाहरु • वैकिक क्षेत्र 		
१७	<ul style="list-style-type: none"> • अत्यावश्यक वस्तुका रुपमा रहेका पेट्रोलियम पदार्थहरु, एल.पि.ग्यास, नून तथा खाद्य पदार्थको अतिरिक्त मौज्जात व्यवस्थापन गर्ने । • आपत्कालिन व्यवस्थाका सम्वन्धमा नियमित सूचना प्राप्ति श्रोतसाधन र जनशक्ति व्यवस्थापन र भंडारहेका कार्यहरुका सम्वन्धमा अन्य सरकारीवाला निष्कायहरुसँग नियमितरुपमा समन्वय र सहकार्य गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय • प्रदेश सरकार, उद्योग पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय • खाद्य व्यवस्थापन तथा व्यापार कम्पनि लि. • साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन • नेशनल ट्रेडिङ कर्पोरेशन • घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • उद्योग वाणिज्य संघ • Cluster Co-leads 	निरन्तर	
१८	<ul style="list-style-type: none"> • बाढीको समयमा र बाढी गए पश्चात् विद्यालयहरु सुचारु गर्न शैक्षिक सामग्री, वैकल्पिक कक्षा संचालन, विद्यालयहरुको मर्मत सम्भार, विद्यालय सम्मको पहुँच लगायत शिक्षामा पर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तह • शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई 	<ul style="list-style-type: none"> • शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय • प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय • UNICEF / Save the children • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • Education Cluster सदस्यहरु 	निरन्तर	

	सकने प्रभावहरु क्रम गर्न स्थानीय स्तरमा योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने।			
१९	<ul style="list-style-type: none"> विपद्मा पर्दा जहिले महिलाको मर्यादा पहिले भन्ने अभियान अनुसार विपद्को समयमा विशेष हेरचाहको आवश्यकता पर्ने सुत्केरी, गर्भवती, अपाङ्गता भएका, ज्येष्ठ नागरिक, महिला तथा किशोरीको लागि आवश्यक सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने। (Dignity Kit, किशोरी किट, Hygiene Kit & Baby pack, Blanket, IEC Materials) वैद्यिक हिंसा रोकथाम, बेचबिखन विरुद्ध र मनोसामाजिक सेवा, सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी सामग्री व्यवस्थापन र तत्सम्बन्धि सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह जिल्ला स्तरीय संरक्षण विशेषगत क्षेत्र समन्वय समिति 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय/विभाग प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति UNFPA, UNICEF, WNHCR रेडक्रस जिल्लामा कार्यरत अन्य राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरु 	निरन्तर
२०	<ul style="list-style-type: none"> चुरे संरक्षणको लागि गर्नु पर्ने कार्यहरु तत्काल 	<ul style="list-style-type: none"> डिभिजन वन कार्यालय भू तथा जलाधार 	<ul style="list-style-type: none"> वन तथा वातावरण मन्त्रालय प्रदेश सरकार, उद्योग, 	निरन्तर

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	गर्ने र बाढीको समयमा चुरे संरक्षणको लागि गर्ने कार्यहरू गर्ने तयारी अवस्थामा रहने ।	संरक्षण कार्यालय	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		
२१	• प्रभावित क्षेत्रहरूमा विद्युत सेवा सुचारु राख्न मर्मत सम्भार तथा सेवामा निरन्तरता दिने कार्यहरू गर्ने तयारी अवस्थामा रहने ।	• नेपाल विद्युत प्राधिकरण	• उर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय • प्रदेश स्तरीय संबद्ध मन्त्रालय • स्थानीय तह		
२२	• प्रभावित क्षेत्रहरूमा संचार सेवा सुचारु राख्न मर्मत सम्भार तथा सेवामा निरन्तरता दिने कार्यहरू गर्ने तयारी अवस्थामा रहने ।	• नेपाल टेलिकम	• संचार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय • प्रदेश स्तरीय संबद्ध मन्त्रालय • स्थानीय तह		

बुनसच : जिल्ला भित्रका सुरक्षा निकायहरू र विपद्सँग सरोकार भएका सरकारी कार्यालय तथा संघसंस्थाहरूले आफ्नो सेवासँग सम्बन्धित विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको साथसाथै मनसुन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

३) साभेदारहरूको क्षमता र सहयोगको आंकलन

क) नेपाली सेनासँग उपलब्ध रहेको उद्धार तथा खोज सामग्रीहरूको विवरण

क्र.स.	सामानको विवरण	ईकाई	संख्या	साबुत	बेसाबुत	जम्मा	कैफियत
१	वाटर फुल ज्याकेट	गोटा	८०	८०		८०	
२	सेफ्टी हेलमेट	गोटा	२२	२२		२२	
३	सेफ्टी भेट	गोटा	२२	७	१५	२२	

४.	ओ.वि.एम. कमिटीट	सेट	१	१		१	
५.	रबर बोट कमिटीट सेट	सेट	१	१		१	
६.	फायर एक्सटिङ्ग गुईसर (५ के.जी.)	गोटा	३	३		३	
७.	लाईफ बोररिङ्ग	गोटा	१०	१०	३	१०	
८.	क्रोबार ६० से.मि.	गोटा	५	५		५	
९.	बोल्ड कटर (२४ ईन्चको-२ १८ ईन्च-१)	गोटा	१	१		१	
१०.	कारपेन्टर ह्याण्ड सो-६०से.मी.	गोटा	२	२		२	
११.	क्याराविना	गोटा	३	३		३	
१२.	डाईनामिक रोप (क्वायल-)	क्वायल	३	३		३	
१३.	फा=फाईटिङ्ग हेल्मेट विथ फेस सिल्ड	गोटा	५	५		५	
१४.	फायर फाईटिङ्ग वर्किङ्ग रलोभ्स	जोर	३	३		३	
१५.	फायर प्रोटेक्टिभ सुट	गोटा	२	२		२	
१६.	फ्लास हुड	जोर	३	३		३	
१७.	थो व्याग (गोटा-२ रिङ्ग नभएको)	गोटा	५	५		५	
१८.	फायर बिटर	गोटा	७	२	५	७	गोटा-५ भाचिएको ।
१९.	फायर ड्रफ बुट	जोर	४	४		४	
२०.	त्रियाल	गोटा	१६	१६		१६	
२१.	फायर एक्सटिङ्ग गुईसर (५ के.जी.)	गोटा	१	१		१	
२२.	फायर प्रुफ बुट	जोर	१	१		१	
२३.	BACKBOARD WITH २ STRAPS	गोटा	१	१		१	"
२४.	RAFTING BOATS	गोटा	१	१		१	"
२५.	RUBBER TUBE	गोटा	१	१		१	"
२६.	लाईफ बोररिङ्ग	गोटा	३	३		३	"

४८	WORKING GLOVES	गोटा	२	२		२	
४९	क्यारविना	गोटा	११	११		११	
५०	RESCUE PULLEYS (२ OR ४)(५० MM OR १०० MM)	गोटा	१	१		१	
५१	ROCK PITON	गोटा	१	१		१	
५२	RIPPLING ROPE १०० MTR	गोटा	१	१		१	
५३	FLOTING ROPE	रोल	१	१		१	
५४	STATIC ROPE (१०० M)	क्वाल	१	१		१	
५५	डाईनामिक रोप (१०० M)	क्वाल	१	१		१	
५६	WEBBING KIT	गोटा	१	१		१	
५७	TRI OR SPEED SQUARES	गोटा	१	१		१	
५८	EYE PROTECTION	गोटा	४	४		४	
५९	KNEE PAD	गोटा	३	३		३	
६०	TARPS YX Y METER	गोटा	१	१		१	
६१	SAFETY CONES	गोटा	१	१		१	
६२	HEAD LAMP	गोटा	१	१		१	
६३	HARD KNUNCLE GLOVES	गोटा	७	७		७	
६४	CMC DISASTER RESPONSE LETTER (RESC EQMT)	गोटा	१	१		१	
६५	CARABINER-OMEGA २.४ TON (RESC EQMT)	गोटा	१	१		१	
६६	CARABINER-OMEGA LK D ALUM BRT-NFPA १९८३- LIGHT USE ३.४८ TON (RESC EQMT)	गोटा	१	१		१	
६७	CARABINER-OMEGA LG LK D १/२ IN. STL LD NFPA १९८३- GENERAL USE ८ TON (RESC EQMT)	गोटा	१	१		१	
६८	FL MUSTANG UNIVERSAL FIT FOAM VEST WITH SOLAS COLOUR ORANGE (RESC	गोटा	१	१		१	

	EQMT)					
६९.	PETZL HANDLED ASCENDERS (RESC EQMT)	गोटा	१	१		१
७०.	MEDICAL FIRST AID SET WITH BAG (MEDICAL FIRST RESPONDER SET IN BAG PACK)	गोटा	१	१		१
७१.	LUMINOUS JAKET, VEST	गोटा	१	१		१
७२.	फायर फाईटिङ्ग वर्किङ्ग ग्लोभ्स	जोर	१	१		१
७३.	फायर प्रोटेक्टिभ सुट	जोर	२	२		२
७४.	फ्लास हुड	गोटा	१	१		१
७५.	SAFETY HELMET WITH HEAD LAMP	गोटा	२	२		२
७६.	SEAT HARNESS	गोटा	१	१		१
७७.	HARNESS	गोटा	२	२		२
७८.	TIN SNIPS	गोटा	१	१		१
७९.	COME ALONE RESCUE DIFF TYPES	गोटा	१	१		१
८०.	MULTI LOOPS STRAPS	गोटा	१	१		१
८१.	DUST MASK	गोटा	२	२		२
८२.	STEEL WIRE ROPE १/२"	गोटा	१	१		१
८३.	STEEL WIRE ROPE CLAMP १/२" (SWRSLING)	गोटा	१	१		१
८४.	STEEL WIRE ROPE CLAMP १/२ (SWR SLING)	गोटा	१	१		१
८५.	THROW BAG	गोटा	२	२		२
८६.	EAR PROTECTION	गोटा	२	२		२
८७.	FIRST AID KIT (GENERAL)	गोटा	१	१		१
८८.	LEATHER GLOVES	जोर	१	१		१
८९.	SAFETY HELMET (WORKING)	गोटा	४	४		४
९०.	HAMMER	गोटा	१	१		१

९१.	REPLACEMENT OF CHAINSAW २४"	गोटा	१	१		१	
९२.	Life Line Rope १०० Meter	क्वाथल	१	१		१	
९३.	WATER RESCUE HELMET	गोटा	१	१		१	
९४.	WATER RESCUE GLOVES	जोर	१	१		१	
९५.	WATER RESCUE WHISTLE	गोटा	२	२		२	
९६.	RAPPLING GLOVES	जोर	१	१		१	
९७.	SNATCH BLOCK (TRIPLE)	गोटा	१	१		१	
९८.	PRUSIK CORD	गोटा	१	१		१	
९९.	RAPPELING HELMET	गोटा	१	१		१	
१००.	FAST ROPE GLOVES	जोर	१	१		१	
१०१.	FIGURE ८	गोटा	१	१		१	
१०२.	FOLDING STRETCHER	सेट	१	१		१	
१०३.	CRIBBING SET	सेट	१	१		१	
१०४.	FOLDING SHOVEL (SHORT)	गोटा	२	२		२	
१०५.	ELECTRIC DRILL MACHINE	गोटा	१	१		१	ड्रिल बिट नभएको ।
१०६.	TENTS MEDIUM ARENE	गोटा	१	१		१	
१०७.	FIRE BEATER	गोटा	३	३		३	
१०८.	ANGLE GRINDER (METAL BLADE)	गोटा	१	१		१	
१०९.	ROCK BREAKER (PNEUMATIC)	गोटा	१	१		१	ड्रिल बिट नभएको ।
११०.	SHACKLE	गोटा	१	१		१	
१११.	LIFTING SLING	गोटा	१	१		१	
११२.	WATER GOGGLES	गोटा	१	१		१	
११३.	PICKET	गोटा	१	१		१	
११४.	STEEL WIRE ROPE CLAMP १/२ १/४	गोटा	१	१		१	

११५	EXFIL SAR BACK COUNTRY HELMET	गोटा	१	१		१	
११६	३० LBS DEMOLITION HAMMER KIT	गोटा	१	१		१	
११७	FOOT PUMP	गोटा	१	१		१	
११८	SERV KIT ३०० HRS	गोटा	१	१		१	
११९	प्याडल	गोटा	३७	३७		३७	
१२०	फायरिङ्ग एक्सटिङ्ग गुईसर	गोटा	३१	२०	११	३१	

ख) नेपाल प्रहरीसँग उपलब्ध रहेको उद्धार तथा खोज सामग्रीहरूको विवरण

क्र.स.	कार्यालयको नाम	विवरण		
		उद्धार सामग्रीहरूको नाम	संख्या	
			साबुत	वेसाबुत
१.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिरहा	लाईफ ज्याकेट	४०	
		ग्याँस गुरेसर	१	
		स्टेक्चर	५	
		झम्पल	१	
		उड कटर	१	
		बाल्टीन	६	
		डोरी	३ ब्रण्डल	
		सावेल	५	
		गैती	५	
		कोदालो	२	
		टयुब	४	
		इयाम बुट	१ जोर	
		सेफ्टी बेल्ट	५	
२.	इलाका प्रहरी कार्यालय, लहान	लाईफ ज्याकेट	१०	
		बाल्टीन	१	
		डोरी	१०० मि.	
		सावेल	२	
		गैती	२	
		कोदालो	३	
		टयुब		
३.	इलाका प्रहरी कार्यालय, मिर्चैया	लाईफ ज्याकेट	१०	

		वेलचा डोरी गैती बाल्टीन स्ट्रेचर फरूवा	२ १ १ २ १ १	
४.	इलाका प्रहरी कार्यालय, गोलब	लाईफ ज्याकेट डोरी पिक कोदालो वेलचा ट्युव बाल्टिन	३ १ थान २ २ २ २	
५.	इलाका प्रहरी कार्यालय, महेशपु	बाल्टीन सावेल गैती कोदालो झम्पल ट्युव	२ २ २ २ १ २	
६.	इलाका प्रहरी कार्यालय, कल्या	लाईफ ज्याकेट बेलचा फरूवा	४ २ १	
७.	इलाका प्रहरी कार्यालय, विष्णुपु	बाल्टीन डोरी सावेल गैती फरूवा ट्युव झम्पल	२ ५०मि. २ १ १ २ २	
८.	इलाका प्रहरी कार्यालय, माडर,	बाल्टिन कोदालो	२ २	
९.	इलाका प्रहरी कार्यालय, बरियार	कोदालो बाल्टिन	१ १	
१०.	इलाका प्रहरी कार्यालय, सुखिपु	लाईन डोरी कोदालो बाल्टिन बेलचा	२ पोका ३ ३ १	
११.	इलाका प्रहरी कार्यालय, महेशाव	लाईफ ज्याकेट कोदालो	२ २	

		पिक	२	
		लाईन डोरी	२	
		बाल्टिन	२	
		ट्युब	२	
१२.	इलाका प्रहरी कार्यालय, धनगढ	लाईफ ज्याकेट	८	
		बाल्टिन	२	
		पिग	२	
		ट्युब	२	
१३.	प्रहरी चौकी सितापुर, सिरहा	सावेल	५	
		कोदालो	१	
		डोरी	२० मि.	
		बाल्टिन	२	
१४.	प्रहरी चौकी लहान, सिरहा	लाईन डोरी	१० मि.	
		पिग	१	
		कोदालो	१	
१५.	अस्थायी प्रहरी पोष्ट पक्किटोल,	सावेल	२	
		डोरी	१०० मि.	
		पिग	२	
		कोदालो	२	

ग) सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ७ गण सँग उपलब्ध रहेको उद्धार तथा खोज सामग्रीहरूको विवरण :

क्र.स.	सामानको विवरण	संख्या	अवस्था		कै
			सावुत	बेसावुत	
१.	रबर बोट	२	१	१	
२.	मटरबोट	१	१		
३.	प्याडल	१७	१६	१	
४.	लाइट पोटेवल पम्प	२	२		
५.	धोव्याग-	५	५		
६.	लाईफ ज्याकेट	४२	४२		
७.	हेल्मेट	२५	२५		
८.	ट्युब	१८	१८		
९.	वेबि लाईफ	११	११		
१०.	चप्पल जुता	११	११		
११.	Chest Harness	२	२		
१२.	Dynanic Rope	१	१		
१३.	Rescue Rope (रेस्क्यु रोप)	२	२		

१४.	Fire Blanket	२	२		
१५.	Aluminium Ladder	१	१		
१६.	फायर इन्स्टिगुईसर	६	१	५	
१७.	Fire Suit Set	१	१		
१८.	Chain saw machine	१	१		
१९.	Petrol chain saw	२	२		
२०.	Electric chain saw	१	१		
२१.	Bolt cutter	१	१		
२२.	Rotary hammer drill	१	१		
२३.	सर्च लाईट	१	१		
२४.	साधारण डोरी	२	२		
२५.	22"-450 drit pointer	१	१		
२६.	Chisel bit pointer	१	१		
२७.	Bull point bit	१	१		
२८.	Flat point bit	१	१		
२९.	Hydraulic hand	१	१		
३०.	Reciprocating saw	१	१		
३१.	फास्ट एड बक्स	१	१		
३२.	Reciprocating saw blade 6' 9' 12'	२०/४०/२०	२०/४०/२०		
३३.	Rotary Rescue perol	१	१		
३४.	Spare Dimont Cutting Blade	६	६		
३५.	Spare wood Cutting Blade	४	४		
३६.	Spare metal Cutting Blade	५	५		
३७.	head light	५	५		
३८.	बक्स	२	२		
३९.	ट्रिम टेन्ट पाल (स्माल)	१२	१२		
४०.	ट्रिम टेन्ट पाल (मिडियम)	२	२		
४१.	ट्रिम टेन्ट पाल (लार्ज)	१	१		
४२.	म्याटेस	५	५		
४३.	त्रिपाल	७	७		
४४.	विपदमा प्रयोग हुने पंजा	१५	१५		
४५.	स्ट्रेचर	१	१		
४६.	मेगाफोन	१	१		

(घ) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सिरहासँग उपलब्ध रहेको उद्धार तथा खोज सामग्रीहरूको विवरण :

क्र.स.	उद्धार सामग्रीको अवस्था	संख्या	अवस्था	कैफियत
--------	-------------------------	--------	--------	--------

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१	एम्बुलेन्स	७	चालु अवस्थामा रहेको
२	मोटरसाइकल	५	चालु अवस्थामा रहेको
३	रबरबोट	१	चालु
४	लाइफ ज्याकेट	२०	राम्रो
५	सट्रेचर	७	राम्रो
६	हेलमेट	३०	राम्रो
७	कोदालो	१०	राम्रो
८	सावेलबेल्ट	५	राम्रो
९	Fire Extinguisher	६	राम्रो
१०	गम्बुट	२०	राम्रो

नोट : १) सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिहरू, स्थानीय सुरक्षा निकायहरू र पालिकाहरूसँग भएका खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरू उल्लेख गरिएको छैन ।

२) नपुग तथा आवश्यक सामाग्रीहरू उपलब्धताको सुनिश्चितता प्रदेश सरकार, संघीय सरकार र राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगी निकायहरुवाट गर्ने गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र Cluster हरुवाट समन्वय गरिनेछ ।

४) विपद्को सूचना प्राप्त भएपछि उक्त विपद्को प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्न क्षमशिलमा उल्लेखित समयावधि र निकायहरूको नेतृत्वमा देहाय बमोजिमका कार्यहरू गर्नुपर्ने छ ।

समयावधि	सञ्चालन गतिविधि	जिम्मेवार नेतृत्वदायी निकाय
० देखि २ घण्टाभित्र	• विपद्को जानकारी दिने ।	<ul style="list-style-type: none"> जल तथा मौसम विज्ञान विभाग जिल्ला आपत्कालीन सूचना केन्द्र स्थानीय तह
	• विपद् सम्बन्धी प्रतिकार्यको निर्देशन दिने ।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	• खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र सुरक्षा निकाय परिचालन हुने ।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति सुरक्षा निकायहरू
	• विपद्को यथार्थ सूचना तथा उद्धार प्रयासको जानकारी सार्वजनिक रूपमा प्रवाह गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरू
	• विद्युतीय सञ्चारका सबै माध्यममा एकैपटक स्वतः आपत्कालीन सन्देश आउने प्रणाली स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याउने ।	<ul style="list-style-type: none"> सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

० देखि १० घण्टाभित्र	<ul style="list-style-type: none"> विपद् घटना र प्रभावित क्षेत्रको प्रारम्भिक विवरण तयार गरी सूचना प्रवाह गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> जनतालाई सचेत गराउन रेडियो, टेलिभिजन, छोटकरी सूचना सेवा का माध्यमबाट तथ्यगत पूर्वचेतावनी, आपत्कालीन चेतावनी, भए गरेका उद्धारका प्रयासहरू तथा सार्वजनिक आक्रान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला र स्थानीयतहका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरू
० देखि २४ घण्टाभित्र	<ul style="list-style-type: none"> पीडितलाई तत्काल सुरक्षित आश्रयस्थलमा पुऱ्याउन खोज तथा उद्धार समूहलाई परिचालन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति सुरक्षा निकायहरू नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्थानीय स्वास्थ्य निकाय/जिल्ला अस्पताल
	<ul style="list-style-type: none"> पीडित घाइतेहरूका सम्बन्धमा तत्काल घटनास्थलमै उपचारको व्यवस्था मिलाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाली सेना नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्थानीय स्वास्थ्य निकाय/जिल्ला अस्पताल
	<ul style="list-style-type: none"> एम्बुलेन्स सेवा, आपत्कालीन प्राथमिक उपचार र घाइतेका लागि यातायातको व्यवस्था तत्काल मिलाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति स्वास्थ्य कार्यालय सुरक्षा निकाय नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	<ul style="list-style-type: none"> सिक्रिस्त घाइतेलाई तत्काल उपचारका लागि अस्पताल पठाउने र उपचार सुरु गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति खोज तथा उद्धार समूह अस्पतालहरू
	<ul style="list-style-type: none"> विपद् प्रभावितको क्षतिको प्रारम्भिक स्वरूपको द्रुत लेखाजोखा गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला तथा स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई सञ्चार व्यवस्थापन केन्द्रको रूपमा सञ्चालन गर्ने । सडक आवागमन सम्पर्कको न्यूनतम पुनःस्थापन गर्ने । पीडितहरूलाई नजिकको आश्रयस्थल तथा क्याम्पहरूमा पठाई भीड व्यवस्थापन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला तथा स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सडक डिभिजन कार्यालय हुलाकी राजमार्ग निर्देशनालय सिंचाइ संवद्ध कार्यालय स्थानी तह खोज तथा उद्धार समूह सुरक्षा निकायहरू नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२४ देखि ४८ घण्टाभित्र	<ul style="list-style-type: none"> खोज, उद्धार तथा राहत कार्यको प्रभावकारिता कायम राख्न, खोज, उद्धार तथा राहत सामग्रीको संकलन, भण्डारण र वितरण कार्य सञ्चालनका लागि तत्काल क्रियाशील तुल्याउने । खोज, उद्धार तथा राहत सामग्रीहरूको सम्वन्धमा यातायात तथा हुवानी सुविधाको प्रवन्ध गर्ने । विपद् पीडित र प्रभावितका लागि आधारभूत स्वास्थ्य सेवा तथा खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने । राहत सामग्रीको हुवानी र विपद् प्रभावितहरूलाई वितरणको कामलाई कार्यान्वयन गर्ने । अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, विपद् प्रभावितको आश्रयस्थल तथा शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युत सेवा उपलब्ध गराउने । प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी अस्पतालको स्थापना गर्ने । अस्पताल, विपद् प्रभावितहरूको आश्रयस्थल तथा शिविर, औषधि वितरण केन्द्र वा औषधालय, विद्यालय र अन्य बसोबास क्षेत्रमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा उपलब्ध गराउने । 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति सुरक्षा निकायहरू नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल विद्युत प्राधिकरण स्थानीय तह जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति/स्थानीय तह जिल्ला स्थित स्वास्थ्य कार्यालय जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय

	<ul style="list-style-type: none"> ● जैविक, ठोस तथा प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> ● भण्डारण गृहहरु, विपद् प्रभावितको आश्रयस्थल तथा शिविर, व्यक्तिगत आवास, मानवीय सेवा प्रदायक र सम्पत्तिको सुरक्षा तथा कानून कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला प्रशासन कार्यालय ● स्थानीय तह ● सुरक्षा निकायहरु
	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रभावित परिवारको दत्ता गर्ने, पीडितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रबन्ध र व्यवस्था गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति ● सुरक्षा निकायहरु ● नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
४८ देखि ७२ घण्टामित्र	<ul style="list-style-type: none"> ● क्षतिको प्रारम्भिक लेखाजोखा गरी शीघ्र प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> ● मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्य सेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> ● घुञ्चान तथा धुपिएको फोहोरहरु व्यवस्थापन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> ● मृत पशुहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> ● विपद् प्रभावितहरुको तत्काल खोज तथा उद्धार गरी आवश्यक खाद्यान्न, आश्रयस्थल, लत्ताकपडा र न्यूनतम मानवोचित सामग्री र स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	<ul style="list-style-type: none"> ● शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम शवको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग र मृत्यु प्रमाण-पत्र जारी गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रभावित स्थानमा आश्रयस्थल तथा शिविर सञ्चालन भएको स्थानहरु, राहत सामग्री वितरण हुँदा तथा खोज तथा उद्धारका समयमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिको सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्ग र असहाय वर्गका विषयमा विशेष संरक्षणको प्रबन्ध गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति/स्थानीय तह ● सुरक्षा निकायहरु

	<ul style="list-style-type: none"> • बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने । • विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल आश्रयस्थल तथा शिविरमा बस्नका लागि आवश्यक लत्ताकपडा, खाद्यान्न र गैर-खाद्य सामग्री वितरण गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • उद्योग बाणिज्य संघ
७ दिन देखि २ साता भित्र	<ul style="list-style-type: none"> • खुल्ला क्षेत्रका रूपमा घोषित वा पहिचान गरिएको स्थानमा आश्रयस्थल तथा शिविरको सञ्चालन गर्ने । • आश्रयस्थल तथा शिविरका बालबालिकामा हुन सक्ने कुपोषणको अवस्थालाई मध्यनजर गरी आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने । • आश्रयस्थल तथा शिविर र खुला क्षेत्रमा खुला दिशापिस्ताव वा अन्य माध्यमबाट सन्त रसवा रोगको नियन्त्रण गर्ने । • मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य तथा उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतिवेदन तयार गर्ने । • विपद् प्रभावित सङ्घटन समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको व्यवस्था गर्ने । लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण गर्ने विशेष ध्यान दिने । • मानसिक तनावमा परेका व्यक्तिलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने र आवश्यक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने । • परिवारसँग विछोडिएका बालबालिकालाई परिवारसँग मिलाउन गराउने र परिवार गुमाएका वा एकल बालबच्चाको उचित स्याहार र लालनपालनको व्यवस्था मिलाउने वा आफन्तलाई बुझाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> • सहरी विकास तथा भवन विभाग • स्थानीय तह • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय तह • स्वास्थ्य कार्यालय • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय तह • स्थानीय प्रशासन • सुरक्षा निकायहरू • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय तह • स्वास्थ्य कार्यालय • जिल्ला प्रशासन कार्यालय • स्थानीय तह • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२ साता देखि २ महिना भित्र	<ul style="list-style-type: none"> • विपद् प्रभावितलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम लत्ताकपडा, खाद्यान्न र नगद सहयोग उपलब्ध गराउने । 	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको एकद्वार प्रणालीमा रहि अन्य निकाय/संघसंस्था

	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय खुलाउने र विद्यार्थीलाई विद्यालयमा आउने वातावरण तयार गरी पठन पाठनलाई सामान्य अवस्थामा फर्काउने। 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन कार्यालय शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई स्थानीय तह
	<ul style="list-style-type: none"> आश्रयस्थल तथा शिविरमा उपचार सेवा सञ्चालन, विद्यालय सञ्चालन, सुरक्षाको प्रबन्ध, अत्यावश्यक उपभोगका वस्तु र सार्वजनिक सेवाहरुको प्रबन्ध गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	<ul style="list-style-type: none"> तत्कालीन पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी वसोवास र तत्कालको जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउन सिफारिस गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति विषयगत क्षेत्र तथा निकाय
	<ul style="list-style-type: none"> विपद् प्रभावितको खोज, उद्धार तथा राहत, आश्रयस्थल तथा शिविर सञ्चालन र तत्कालीन पुनर्लाभका क्रियाकलापहरुको विश्लेषण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

नोट : यस बाहेक विपद्को समयमा गर्नु पर्ने कार्यहरु : विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६ अनुसार सम्बन्धित निकायहरुले आवश्यकता अनुसार गर्ने छ।

५. जोखिम वस्ती (Risk Settlement)

५.१ वाढी, डुवान र कटान

क्र.स.	विवरण/स्थान	ठेगाना	सम्भावित जोखिम
१	पट्टेवा, छैरटोका, लचकाटोल	सिरहा न.पा.-१७	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
२	गम्भीरिया, फुलवरीया	सिरहा न.पा.-१३	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
३	खर्सलवा, मानपुर	सिरहा न.पा.-५	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
४	रमौल	सिरहा न.पा.-४	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
५	बर्साविहा, कठकोलवा, महाराटोल, पासवान टोल	सिरहा न.पा.-६	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको

			जलस्तरमा वृद्धि
६	सारस्वर, मुसहरी टोल, मन्दीर टोल, सारस्वर नाथ हठीया टोल	सिरहा न.पा.-१२	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
७	चतरी, दोनवारी	कल्याणपुर न.पा.-२	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
८	इटारी, प्रसाही	कल्याणपुर न.पा.-३	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
९	चिकना, निर्दना, भोक्राहा	कल्याणपुर न.पा.-५	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१०	टीकापुर, वन्दीपुर, खैरा टोल, सुन्दरपुर	कजन्हा न.पा.-३	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
११	वेतहा, मिचैया, भागलपुर	कजन्हा न.पा.-६	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१२	प्रेम नगर, मरेवा, बलवा टोल	कजन्हा न.पा.-७	अत्याधिक वर्षा र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१३	लहान, सोनमति मझौरा, गाढा	लहान न.पा. ३, ४, ५, ९, १०, १९ र २३	अत्याधिक वर्षा, खुट्टी खोला र बलान नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१४	सखुवानन्कारकट्टी, परिहारपुर, इटहवा, सिमाहा, सखुवा, तिलेबोना	सखुवानन्कारकट्टी ३, ४ र ५	अत्याधिक वर्षा र बलान नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१५	भगवानपुर, लालपुर, कल्याणपुर, सिनुरीया, मरीक टोल	भगवानपुर १, ३ र ४	अत्याधिक वर्षा र बलान नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१६	हरकट्टी, कुन्डलपुर, मालटोल, बनिनिवा, तुलसीपुर, औरही, करहवा, जमूवा, नवटोली इटाटार, कमलपुर, देउरीपट्टी	औरही १, २, ३, ४ र ५	अत्याधिक वर्षा, गागन नदी र गल्थो नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१७	मुस्तार, लालपुर, असनपुर, चन्द्रलालपुर, चन्द्रउदयपुर	गोलबजार न.पा. १, २, ६, ७, ८ र ९	माटो कटान गागन नदी तथा खहरे खोला

५.२ हुवान क्षेत्र :

क्र.स.	विवरण	ठेगाना	सम्भावित जोखिम
१	सिरहा, महिसोधा, मखनाहा, रमौल, माडर, लगडीगोठ, लगडी गदियानी,	सिरहा न.पा. १, २, ३, ४, ८, ९, १४, १५, १६, २०,	अत्याधिक वर्षा, कमला नदी र मैनाखती नदीको

	हकपाडा, सागरपुर, औरहा, ठेगही, गुलरीया	२१ र २२	जलस्तरमा वृद्धि, सहरी क्षेत्रहरूमा पानीको निकास अवरुद्ध हुनु।
२	विष्णुपुर प.रा., भोक्राहा, भेडिया, मझौलिया	कल्याणपुर न.पा. ४, ६, ७ र ८	अत्याधिक वर्षा, बतहा नदी र कमला नदीको जलस्तरमा वृद्धि
३	धारकटोल, रामपुरविर्ता, पिरारी, सिसवनी, बकथलवा, राधोपुर, कुथनमा, ५ नं. मुसहरी टोल, बांसवारी टोल, छधरीया, मूलावारी, ८ भगवतपुर, मझौवा, डोढना, मुसहरी, देवराली, टेनामोर, धुर्मी टोल, धुर्मी बजार, पिपरा, रतनपुर, सोनी गधवा, भरही टिकलिया	मिर्चैया न.पा.	अत्याधिक वर्षा, धुर्मी नदी, बतहा नदी, जीवा खोला, मैनावती खोला, जरुवा खोला, तेतरीया खोला र कमलानहरमा जलस्तरको वृद्धि
४	भगवतपुर, महलीया, दहीपौडी, पासवान टोल	सुखिपुर न.पा. ८ र १०	गागन नदी र बाबुराम खोलाको जलस्तरमा वृद्धि
५	अनंमा	अनंमा गा.पा. २ र ३	मैनावती नदीको जलस्तरमा वृद्धि
६	नरगी, गरगमा, हरीपुर, जिभौल, गोविन्दपुर, शिवनगर	बरियारपट्टी गा.पा. १, ३ र ५	अत्याधिक वर्षा, त्रिशुला नदी र डोरा नदीको जलस्तरमा वृद्धि
७	रामपुर, पसां पोखरीभन्डा, सल्लेश फुलवारी, बजार क्षेत्र	लक्ष्मीपुर पत्तारी १, २ र ६	अत्याधिक वर्षा, शल्लेश फुलवारी सर्कि

६. जोखिम स्थान (Risk Zone)

क्र.स.	विवरण	ठेगाना	सम्भावित जोखिम
१	कमला नदी तटवन्ध	सिरहा न.पा.-१७ पटहेवां	वाढीको स्तर वृद्धि भएमा
२	कमला नदी तटवन्ध	सिरहा न.पा.-५ खरसलवा	वाढीको स्तर वृद्धि भएमा
३	कमला नदी तटवन्ध	सिरहा न.पा.-६ बसविट्टा	वाढीको स्तर वृद्धि भएमा
४	कमला नदी तटवन्ध	सिरहा न.पा.-१२ सारस्वर	वाढीको स्तर वृद्धि भएमा
५	कमला नदी तटवन्ध	कल्याणपुर न.पा.- चतरी	वाढीको स्तर वृद्धि भएमा
६	कमला नदी तटवन्ध	कल्याणपुर न.पा.-५ चिकना	वाढीको स्तर वृद्धि भएमा
७	कमला नदी तटवन्ध	कल्याणपुर न.पा.-३ इटारी प्रसाही	वाढीको स्तर वृद्धि भएमा
८	कमला नदी तटवन्ध	कजंन्हा न.पा. मरेवा	वाढीको स्तर वृद्धि भएमा

९	खुट्टी महीयान	विष्णुपुरकट्टी	खुट्टी खोलाको कटान
१०	मैनावती नदीको तटबन्ध	सिरहा न.पा.-९, ठेगंही	मैनावती नदीको जलस्तरमा वृद्धि
११	वलान नदीको तटबन्ध	लहान न.पा.-१९	वलान नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१२	खुट्टी खोलाको तटबन्ध	लहान न.पा.- ३ र ४	खुट्टी खोलाको जलस्तरमा वृद्धि
१३	गागन नदीको तटबन्ध	कुशहा लक्ष्मीनियाँ नजीक गागन नदीको तटबन्ध	गागन नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१४	वलान नदीको तटबन्ध	कल्याणपुर र भगवानपुर न.पा.-१	वलान नदीको जलस्तरमा वृद्धि
१५	वलान नदीको तटबन्ध	सखुवानन्कारकट्टी गा.पा.	वलान नदीको जलस्तरमा वृद्धि

७. खुला क्षेत्र (Open Space)

प्रत्येक पालिका भित्र रहेका विद्यालयहरूको प्रांगण, हाटबजार लाग्ने खाली ठाउँ र खेलकुद मैदानहरू खाली क्षेत्रको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने (पालिकाहरूले एकिकृत गरेको)

८. आश्रय स्थल (Evacuation Centre)

- क) प्रत्येक पालिकाहरूमा रहेका विद्यालय र सार्वजनिक भवनहरूलाई आश्रय स्थलको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने (पालिकाहरूले एकिकृत गरेको)
- ख) मिकाज्योती, इटाटार, औरही, कल्याणपुर, पटहेवा, खर्सत्वा र सारश्वरमा रहेका सुर्गभन्त आपत्कालिन आवास भवनहरू।

९. मानवीय सहायता स्थल (HSA)

१०. भण्डारण गृह (Ware House)

क्र.स.	विवरण	ठेगाना	क्षमता
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको कार्यालय भवन, सिरहा	
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सिरहा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सिरहा ने.रे.सो. सामुदायिक भवन चोहवा ने.रे.सो.को उपशाखा भवनहरू भगवानपुर, नवराजपुर, कचनारी, हकपारा, धनगढीमाई,	२०० परिवारको लागि NFRI तयारी अवस्थामा रहेको १५०० परिवारको लागि स्टोक राख्न सकिने आवश्यक परेको खण्डमा प्रयोग गर्न सकिने।

	सुखिपुर, कृष्णपुर, कर्जन्हा	
३	सरकारी तथा निजी भवनहरु	स्थानीय तहहरुले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार ।

११. जिल्ला स्तरीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC)

क्र.स.	विवरण	ठेगाना	अवस्था
१	जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र	सिरहा	DEOC को क्षमता अभिवृद्धि गर्नु पर्ने ।

१२. जिल्लामा रहेका उद्धारकर्मीहरु (डढेलो, बाढी, डुवान, आगलागी नियन्त्रक लगायत)

क्र.स.	निकाय	दक्ष	अर्द्धदक्ष	कैफियत
१	नेपाली सेना	५५	२८०	खोज तथा उद्धार
२	नेपाल प्रहरी	६९		
३	सशस्त्र प्रहरी	१३	१५०	
४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	१०८	३५०	प्राथमिक उपचारक, विपद व्यवस्थापन, राहत वितरण, सरसफाइ तथा स्वच्छता

१३. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका सन्दर्भमा देखिएका प्रमुख चुनौतीहरु

- जिल्लामा विभिन्न स्थानमा कटान तथा डुवान गर्ने नदी र खोलाहरुमा तटबन्ध निर्माणको कार्य ।
- लगातार वर्षाको पानीले नदीहरुको बहावमा वृद्धि भई बाढी आउनु, बाटो तथा विद्युत अवरुद्ध हुनु र शहरी इलाकाहरुमा पानीको बहाव अवरुद्ध भई बाढी र डुवानबाट भौतिक तथा मानवीय क्षति हुन पुग्दा व्यवस्थापन गर्नु ।
- विपद् सम्बन्धी सूचना प्रवाह र तथ्याङ्क संकलन कार्य ।
- स्थानीय तहमा जोष तथा दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन ।
- राहतका लागि एकद्वार प्रणाली लागु गर्नु ।
- विपद्को समयमा विभिन्न संघसंस्थाहरुले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अनुमति बिना आफू खुशी राहत सामग्रीहरु वितरण गर्नु ।
- लाभित व्यक्त र परिवारलाई राहत पुऱ्याउनु ।

१४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा जिल्लाको आवश्यकता र प्राथमिकता

- नदी नियन्त्रण मनसुन पूर्व नै संचालन गर्न बजेट तथा कार्यक्रम निकासी स्वीकृती हुनु ।
- जिल्ला स्तरीय आपतकालीन जोषमा रकम वृद्धी गर्नु ।
- जिल्ला स्तरीय DEOC लाई प्रभावकारी बनाउनु ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- घ) जिल्ला स्तरीय विपद् पोर्टलको स्थापना र संचालन गर्नु ।
- ङ) प्रत्येक पालिकाहरूमा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना र परिचालनमा प्रभावकारिता ल्याउनु ।
- च) विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्थाहरू जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा सूचित हुनु पर्ने र विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार परिचालन हुनु ।
- छ) प्रत्येक पालिकामा कम्तीमा ५० (पचास) जना विपद् व्यवस्थापन र प्राथमिक उपचारक स्वयंसेवकहरू तयार पार्नु ।
- ज) प्रत्येक पालिकाहरूले अनिवार्य रूपमा पालिका स्तरीय मनसून पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्नु ।
- झ) पालिकाहरूले आफ्नो आवश्यकता अनुसार खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरू आफ्नो नजिकको सुरक्षा निकायहरूलाई उपलब्ध गराई तयारी अवस्थामा रहन सहयोग पुर्याउनु ।
- ञ) प्रत्येक पालिकाहरूले छुट्टै विपद् फोकल पर्सन तोकौ नियमित रूपमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउनु ।
- ट) खोज तथा उद्धार, विपद् व्यवस्थापन, प्राथमिक उपचार, शिविर व्यवस्थापन, मृत शरीर व्यवस्थापन, जीविकोपार्जन योजना निर्माण र कार्यान्वयन सम्बन्धी दक्ष जनशक्तिहरू उत्पादन गर्नु ।

१५. विपद्को समयमा प्रयोग हुने प्रमुख सम्पर्क नम्बरहरू

क्र.सं.	कार्यालय संघसंस्थाहरूको नाम	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	०३३-५२०१२१, ९८५२८३७७७७	daosiraha@gmail.com
२	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC)	०३३-५२००५५	sirahadeoc@gmail.com
३	जिल्ला समन्वय समिति	०३३-५२०११६, ९८५२८४४२२२	ict.ddesiraha@gmail.com
४	नेपाली सेना (नन्दा बक्स गण)	०३३-४०१०५०, ९८५८३२२८८०	bn-nandabaks@nepalarmy.mil.np
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिरहा	०३३-५२०००५, १००, ९८५२८६५५५	dposirahanepal@gmail.com
६	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ७ गण हे.का, सिरहा	०३३-५२०८९७, ९८५१२७२१०५	apfsiraha.bso@gmail.com
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	०३३-५२००९५, ९८५२८३००२३	nressiraha2042@gmail.com
८	स्वास्थ्य कार्यालय	०३३-५२००८१, ९८५२८८०५१२	dho_siraha@yahoo.com
९	नेपाल खानेपानी संस्थान	९८४१४८४२७०	nwsclahansakbhand@gmail.com

१०	प्रादेशिक अस्पताल अस्पताल सिरहा	०३३-५२००६५, ९८५७०३११९९	sirahahospital@gmail.com
११	प्रादेशिक अस्पताल लहान	०३३-५६००१९ ९८५११४०४४७	lahanhospital2039@gmail.com
१२	आँखा अस्पताल लहान	०३३-५६०४९१, ९८५२८३०६९१	sceh@erec-p.org
१३	शर्पदंश उपचार केन्द्र, नन्द वक्सा गण चौहर्वा	०३३-५४०११२३	
१४	विद्युत वितरण केन्द्र, सिरहा	०३३-५२००५९ ०३३-५२०११५	siraha@nea.org.np
१५	विद्युत वितरण केन्द्र, लहान	०३३-५६०६४६ ०३३-५६१९४६	lahan@nea.org.np
१६	नेपाल टेलिकम, सिरहा	०३३-५२०१९८ ०३३-५२००६६	pps.siraha@ntc.net.np
१७	कमला नदी नियन्त्रण आयोजना, जनकपुर	९८५४०२१०१७	kamalariver@gmail.com
१८			
१९	हुलाकी राजमार्ग आयोजना, जनकपुर	९८५४०२१११५	phphulakijnk@gmail.com
२०	सहकृषि विभाग कार्यालय, लहान	९८५२८८६०१२९	dro_lahan@dor.gov.np
२१	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास विभाग, सिरहा	९८५२८४५६००	divisionsiraha@gmail.com
२२	सधन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, सप्तरी	९८५२८२२६६६	dudbsaptari@yahoo.com
२३	कमला सिंचाई आयोजना पोर्ताहा, धनुषा	९८५४०२१११८	kamala.irrigation@gmail.com
२४	कृषि ज्ञान केन्द्र सिरहा	९८५२८८०५००	akcsiraha@gmail.com
२५	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञान केन्द्र सिरहा	९८५२८३४८०१	vhsec.siraha@gmail.com
२६	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, सिरहा	०३३-५२०००४ ९८५२८३१५१५	deosiraha@gmail.com
२७	लाहान वारुण यन्त्र	९८०७७५३७३२	
२८	सिरहा, वारुण यन्त्र	९८०७७९८२९१	
२९	मिर्चैया वारुण यन्त्र जलिन नष्ट भाएको	९८२४७७८७३४	
३०	गोलबजार वारुण यन्त्र	९८२५७७८८६६	

१६. जिल्लामा संचालित एम्बुलेन्सहरुको विवरण :

क्र.स.	जिल्ला	स्थानीय तह	एम्बुलेन्स नम्बर	चालकको		थप विवरण केही भए	एम्बुलेन्सको धनी (निकाय)
				नाम घर	फोन नं.		
१	सिरहा	सिरहा नगरपालिका	स१च ७८७७	हरि नारायण यादव	९८४२८४३३० ९८१४७४३९४		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सिरहा शाखा,
२	सिरहा	नरहा गाउँपालिका	स१च ४१३	देव नारायण कामैत	९८६२८३४९९४ ९८१४७३४०८४		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सिरहा शाखा
३	सिरहा	नवराजपुर गाउँपालिका	स१च ८४३	शिवशक्ति भण्डारी	९८६२९३८९२७		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कचनारी उपशाखा
४	सिरहा	सुखिपुर नगरपालिका	स१च ६४६	गोविन्द कुमार पासवान	९८०२३१९३३४		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सुखिपुर उपशाखा, सिरहा
५	सिरहा	कल्याणपुर नगरपालिका	प्र.२-०१-००१च ००३३	सन्तोष कुमार साह	९८२९७०८६६ ९८४३४६७४४		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कल्याणपुर उपशाखा, सिरहा
६	सिरहा	बरियारपट्टी गाउँपालिका	प्र.२-०२-००१च ०७९३	शैलेन्द्र कुमार यादव	९८०१४९१३००		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कचनारी उपशाखा, बरियारपट्टी
७	सिरहा	कजन्दा नगरपालिका	स१च ७४३	सन्तोष साह	९८१४७४३८४६		कमलामाई मेडिकल तथा पोलिक्लिनिक
८	सिरहा	सुखीपुर नगरपालिका	स१च १३३७	इन्द्र नारायण मण्डल	९८२६७०००१४		सुखीपुर पोलिक्लिनिक प्रा.लि., सुखीपुर
९	सिरहा	लहान नगरपालिका	स१च १३४४	ओम प्रकाश महतो	९८०४७८०४०० ९८०४७८०४०२		जिनिस हेल्थ केयर प्रा.लि, लहान
१०	सिरहा	धनगढीमाई नगरपालिका	स१च १२२४	सरोज लामा	९८१४७३१६९९		महावीर हेल्थ केयर सेन्टर प्रा.लि, धनगढीमाई
११	सिरहा	लहान नगरपालिका	स१च १३४३	अरुण साह	९८१७९१०३८०		कामना नर्सिङ होम, लहान
१२	सिरहा	कल्याणपुर नगरपालिका	स१च १३६४	राज कुमार पासवान	९८२६७००७०२		माँ दुर्गा हेल्थ पोलिक्लिनिक प्रा.लि, कल्याणपुर ज्यूनी
१३	सिरहा	लहान नगरपालिका	स१च १३४१	जयराम साह	९८१६७४४३६४		जय गणपति पोलिक्लिनिक प्रा.लि., लहान
१४	सिरहा	सिरहा नगरपालिका	स१च १३२४	जितेन्द्र मण्डल	९८०७७४९९०० ९८६९०६७७७०		श्री कर्ण क्लिनिक प्रा.लि, सिरहा
१५	सिरहा	लहान नगरपालिका	स१च १३३८	देवेन्द्र मण्डल	९८४२९६२२९९ ९८६२९९८६३३		समृद्ध फाउण्डेशन, लहान
१६	सिरहा	गोलबजार नगरपालिका	स१च ८०२	सरोज यादव पारम यादव	९८०१३१४३००		भूमिजा हस्पिटल एण्ड टोकिनाल डेभलपमेन्ट सेन्टर प्रा.लि., गोलबजार
१७	सिरहा	सिरहा नगरपालिका	स१च ४२४	रमेश चौधरी	९८४२८२४०६४		जिल्ला अस्पताल, सिरहा
१८	सिरहा	लहान नगरपालिका	स१च १३३९	मनोज कुमार यादव	९८०७७०९४४३		लहान एडभान्स पोलिक्लिनिक प्रा.लि., लहान
१९	सिरहा	मिर्चैया नगरपालिका	स१च १८०४	दिलिप साह	९८११७७४४२		शुभ शान्ति पोलिक्लिनिक प्रा.लि., फुलवरिया -७, सिरहा
२०	सिरहा	मिर्चैया नगरपालिका	स१च ७६७	रमेश राई	९८१४६००४४३		शुभ शान्ति पोलिक्लिनिक प्रा.लि., फुलवरिया -७, सिरहा
२१	सिरहा	लहान नगरपालिका	स१च १२४८	विरेन्द्र कुमार यादव	९८१९९२४९२८		गोल्डेन हेल्थ केयर एण्ड डायग्नोस्टिक सेन्टर लहान
२२	सिरहा	मिर्चैया नगरपालिका	स१च ८०१	दिनेश साह	९८११७११८०२		रेखा नर्सिङ केयर एण्ड डायग्नोस्टिक सेन्टर मिर्चैया
२३	सिरहा	लहान नगरपालिका	स१च ६९९	मुनिब महतो	९८१४७९४७६४		सुर्योदय विकास समाज, लहान
२४	सिरहा	गोलबजार नगरपालिका	स१च १२७९	निरज शाही	९८१४७७४७४७		माँ श्रीमती हस्पिटल प्रा.लि, असनपुर-४, गोलबजार

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२२	सिरहा	विष्णुपुर गाउँपालिका	स.१.च. ७६०	प्रमेश्वर महती	१८०४७०९९१७	मुनगाभा कृषि सहकारी संस्था लि. राजपुर सिरहा
२६	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. ९२४	धनिलाल चौधरी	१८०८६९१४०२	जयगणेश पो एण्ड मेडिकल सेन्टर प्रा. लि. लहान
२७	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. ८८२	दिपेश कर्ण	१८१४७७०१४३	जय मादादी पोलिक्लिनिक प्रा. लि. लहान न.पा.
२८	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. ५९०	वैजनाथ साह	१८१३९४६९६०	मारवाडी सेवा सदन लहान
२९	सिरहा	गोलबजार नगरपालिका	स.१.च. ८९४	देवेन्द्र साह	१८१६७५७५०८	सगरमाथा मोडेल हस्पिटल प्रा. लि. गोलबजार
३०	सिरहा	लहान नगरपालिका	को.१.च. ८६१२	प्रेम चौधरी	१८१५७९३०७	फ्रेण्ड्स मोडेल हस्पिटल प्रा. लि. लहान
३१	सिरहा	कल्याणपुर नगरपालिका	स.१.च. १७६३	मो. अब्दुल गइत	१८१८०६४०४१	स्वास्थ्य चौकी भोक्राहा
३२	सिरहा	मिर्चैया नगरपालिका	स.१.च. १२२५	आशिष खत्री	१८२५८८१६८१	मंगलम हेल्थ केयर सेन्टर प्रा. लि., मिर्चैया
३३	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. १२३९	गुरुदयाल महती	१८५२८३२५६१	त्रिदेव पोलिक्लिनिक लहान
३४	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. ५०१	प्रकाश चौधरी	१८०४९२३६६०	सप्तऋषि अस्पताल लहान
३५	सिरहा	कर्जन्हा नगरपालिका	स.१.च. ९६०	राम जुलुम राउत	१८०४७९९८१९	फूलकुमारी महती मेमोरियल हस्पिटल कर्जन्हा,
३६	सिरहा	कर्जन्हा नगरपालिका	स.१.च. ३९४	सजय कापर	१८०४७९९८१८	फूलकुमारी महती मेमोरियल हस्पिटल कर्जन्हा,
३७	सिरहा	कल्याणपुर नगरपालिका	स.१.च. १२१८	प्रमोद महता	१८२४७९७४५४	शहिद धनिकलाल प्रतिष्ठान, मभौलिया
३८	सिरहा	सिरहा नगरपालिका	स.१.च. ८८३	राज कुमार शर्मा	१८१५७९००२०	जीत ठाकुर पोलिक्लिनिक भलुवाही सिरहा
३९	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. ०१४	अमिरी यादव	१८०७७८२८४९	स्व. वेंचन यादव मेमोरियल ट्रस्ट, लहान
४०	सिरहा	भगवानपुर गाउँपालिका	स.१.च. १८०२	सन्तोष कुमार साह	१८११७८८२६९	दलिन निसहाय जन उत्थान केन्द्र भगवानपुर २
४१	सिरहा	कर्जन्हा नगरपालिका	प्र.२-०१- ००१५ ०००४	नइम अन्सारी	१८१९७५६१५५	स्वास्थ्य चौकी महनौर, सिरहा
४२	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. ९७४३	विरेन्द्र प्रसाद चौधरी	१८१५७७७९९५ १८८०६७७७९६	द सहागा, लहान
४३	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. १३४०	विशुकी नाथ सिंह	१८१९७२९११२	ओम गुरुकुल हेल्थ हेयर सेन्टर प्रा. लि. लहान
४४	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. १३४३	दिलिप साह	१८०१५४५७५३	सितामदन हेल्थ केयर सेन्टर प्रा. लि. लहान
४५	सिरहा	लहान नगरपालिका	स.१.च. १४३६	सिधाराम महता	१८१७७३२४१६	राधा कृष्ण मन्दिर, लहान
४६	सिरहा	लहान नगरपालिका	प्र.२-०१- ००१च ०१०४	लाल बाबु यादव	१८१४७७४१६४	स्वराज ट्रस्ट वस्तिपुर लहान
४७	सिरहा	औरही गाउँपालिका	प्र.२-०१- ००१च ०००५	सुन्दर प्रसाद यादव	१८१६७९०६३०	प्रार्थमिक स्वास्थ्य केन्द्र औरही
४८	सिरहा	भगवानपुर गाउँपालिका	प्र.२-०१- ००१च ०४१६	श्रवण कुमार मण्डल	१८४२८२४११४	मण्डल सेवा समाज, भगवानपुर

१७. हटलाइन नम्बरहरू (सेवा शुल्क नलाग्ने) :

वर्षा र बाढी थाहा पाउन -

११५५

लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी सहयोग (राष्ट्रिय महिला आयोग) -

११४५

नेपाल प्रहरी

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

900

9930

१८. सिरहा जिल्लाको पालिका स्तरीय विपद् फोकल पर्सनहरुको सम्पर्क नम्बर :

क्र.स.	विपद् फोकल पर्सनहरुको नामावली	पालिका	सम्पर्क नम्बर
१	सुरेश चोरवार	सिरहा नगरपालिका	9852832976
२	रामलखन महतो	कल्याणपुर नगरपालिका	9804786466
३	श्रवण कुमार महतो	मिर्चैया नगरपालिका	9805941329
४	निरज कुमार यादव	कर्जन्हा नगरपालिका	9852838718
५	विरेन्द्र कुमार यादव	गोलबजार नगरपालिका	9842126065
६	रेणु कुमारी महतो	धनगढीमाई नगरपालिका	9816787367
७	अनिल कुमार दास	सुखिपुर नगरपालिका	9808430640
८	भवानीलाल चौधरी	लहान नगरपालिका	9842824561
९		अर्नमा गाउँपालिका	फोकल पर्सन नतोकेको
१०	दिलिप कुमार यादव	औरही गाउँपालिका	9815761207
११	योगेन्द्र यादव	वरियारपट्टी गाउँपालिका	9862817100
१२	मुकेश कुमार यादव	नवराजपुर गाउँपालिका	9848531773
१३	सजय कुमार साह	भगवानपुर गाउँपालिका	9808191685
१४	अशोक यादव	सखुवान्नकारकट्टी गाउँपालिका	9804799325
१५	प्रकाश चौधरी	लक्ष्मीपुर पत्तारी गाउँपालिका	9841553503
१६	सुन्दर गोइत	विष्णुपुर गाउँपालिका	9813745560
१७	राज नारायण यादव	नरहा गाउँपालिका	9882826511

प्रमुख जिल्ला अधिकारी